

Nr 497

Av herr Gustafsson i Skellefteå, om mödrahjälpens överförande till kommunerna.

Samhällets stöd vid barnsbörd utgår genom den allmänna sjukförsäkringen i form av moderskapshjälp omfattande förlösning utgifter och moderskapspenning. Ersättningen gäller dels ett engångsbelopp på 270 kr. (vid flerbörd 405 kr.), dels under vissa villkor även barntillägg och tilläggsspenning, enligt samma normer som vid sjukdom.

Dessutom utgår s. k. mödrahjälp som till skillnad från ersättningarna från sjukförsäkringen är en behovsprövad hjälpform. Mödrahjälpens högsta belopp är 600 kr. (vid flerbörd 800 kr.) och utgår till kvinna som genom havandeskap eller barnsbörd är i uppenbart behov av understöd. Mödrahjälpen finansieras med statliga medel och beviljas av de s. k. mödrahjälpsnämnderna som är knutna till länsstyrelsen. De för behovsprövningen erforderliga utredningarna göres av de kommunala barnavårdsnämnderna.

Frågan om mödrahjälpens utformning och administration har länge varit aktuell. Senast föreslog 1958 års besparingsutredning, att mödrahjälpen fr. o. m. 1961 skulle överföras till kommunerna som skulle handha såväl finansiering som administrering. Besparingsutredningens motiv för denna omläggning har i första hand varit att en sådan reform skulle innebära en avsevärd förenkling av mödrahjälpens administration, som också i själva verket redan nu handhas av kommunerna. De länsvis arbetande mödrahjälpsnämnderna torde nämligen ha mycket små förutsättningar att själva bedöma föreliggande hjälpbehov och får därför så gott som uteslutande lita till de av barnavårdsnämnderna utförda undersökningarna.

En överföring av denna hjälpform till kommunerna torde inte medföra en alltför kraftig merbelastning av deras ekonomi. Enligt besparingsutredningens beräkningar utgjorde det genomsnittliga belopp kommunerna får från staten endast 4 300 kr. för landskommuner och 16 300 kr. för städer.

Goda skäl talar enligt min mening för att besparingsutredningens förslag genomföres. Mödrahjälpen medför i förhållande till sin relativt blygsamma omfattning betydande administrativa kostnader. Behovet av denna hjälpform har genom moderskapsförsäkringens tillkomst blivit allt mindre. Jag föreslår därför, att mödrahjälpen fr. o. m. den 1 januari 1962 helt överföres till kommunerna. Härigenom kan nuvarande anslag till mödrahjälp och mödrahjälpsnämnder (sammanlagt 6 160 000 kr.) fr. o. m. budgetåret 1962/63 helt avföras från femte huvudtiteln.

Med hänvisning till det ovan anförda hemställer jag,

att riksdagen vid sin behandling av Kungl. Maj:ts proposition nr 1, femte huvudtiteln, måtte

- a) besluta att mödrahjälpen fr. o. m. den 1 januari 1962 helt överföres till kommunerna;
- b) besluta att mödrahjälsnämnderna med anledning härav avskaffas fr. o. m. den 1 januari 1962;
- c) under punkten 15, Mödrahjälp, anvisa ett förslagsanslag av 3 mkr., vilket i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag innebär en besparing med 3 mkr.; samt
- d) under punkten 16, Mödrahjälsnämnderna, anvisa ett anslag av 80 000 kr.

Stockholm den 26 januari 1961

Henning Gustafsson
i Skellefteå

Nr 498

Av fru **Gärde Widemar** och herr **Källenius**, *angående belåningsgränserna för primär- och sekundärlån samt statliga tertiärlån.*

(Lika lydande med motion nr 434 i Första kammaren)

Stockholm den 26 januari 1961

Ingrid Gärde Widemar

Sten Källenius
